

# De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN



## Meditatie

### Oorlog in de hemel

*En er werd krijg in de hemel: Michaël en zijn engelen krijgden tegen de draak, en de draak krijgde ook en zijn engelen. En zij hebben niet vermocht, en hun plaats is niet meer gevonden in de hemel.*

Openbaring 12:7,8

“En haar kind werd weggerukt tot God en Zijn troon.”(v5b) Met deze woorden wordt de hemelvaart bedoeld. Terwijl de Heere Jezus de discipelen zegent op de Olijfberg, laten Zijn voeten los van de aarde en vaart de Heere Jezus naar de hemel. De discipelen staren Hem na tot een wolk Hem aan het gezicht onttrekt. Op de hemelvaartsdag is er echter meer gebeurd. Er is toen ook een strijd gestreden. Immers, toen de Heere Jezus naar de hemel voer, werd Hij omstuwd door engelen als een hemelse erewacht. Maar toen Hij ten hemel voer, was Hij ook omstuwd door het leger van de satan. Toen heeft in de lucht een geweldige geestelijke worsteling plaatsgevonden tussen engelen en duivelen. Twee legers kwamen met elkaar in botsing. Het ene leger is het engelenleger, waarvan Michaël aanvoerder is. Zijn naam betekent: “Wie is aan God gelijk?”. Daar- tegenover het duivelsleger, waarvan de satan, de draak, de aanvoerder is. De draak zegt van zichzelf: “Wie is aan mij gelijk?” Van deze strijd lezen we: Er werd een krijg in de hemel.

Waar gaat het in deze strijd om? Het gaat erom de duivel voorgoed uit de hemel te werpen en hem de toegang tot de hemel voorgoed te ontzeggen. Had de duivel dan toegang tot de hemel? Ja, want u weet: oorspronke-

lijk woonde de duivel in de hemel en hij was daar oorspronkelijk een heel belangrijke engel. Maar hij is tegen God in opstand gekomen en aan deze revolutie deden veel engelen mee. Dat zijn de duivelen geworden. Toen is de draak met al zijn duivelen uit de hemel geworpen. De hel is zijn operatiebasis geworden. Van daaruit werkt hij op de aarde.

Toch had de satan vóór de hemelvaart van de Heere Jezus nog een zekere toegang tot de hemel. Denkt u maar aan Job 1:6: Er was nu een dag, als de kinderen Gods kwamen om zich voor de Heere te stellen, dat de satan ook in het midden van hen kwam.” Wat kwam de satan daar doen? Hij klaagde Gods kinderen aan en wees op hun vuile klederen. Want de satan is niet alleen de verleider, die de mens tot zondigen brengt, maar hij is ook de openbare aanklager. Daarom zingen de engelen straks: “Want de verklager onzer broeders, die hen verklaagde voor onze God dag en nacht, is neergeworpen.”

Wat doet de duivel als aanklager? Een aanklager hier op aarde handhaaft de wet! Hij mag nooit met sympathieën en antipathieën rekenen. Dat doet de duivel ook, maar op een valse wijze. Want dan sprak de duivel in de hemel: “O God, Gij hebt Uw Naam en Uw eer toch aan de heilige wet verbonden? Ziet U dan

niet dat die mensen die U vrezen Uw wet overtreden en Uw geboden schenden? Dan moet U ze toch straffen met de eeuwige dood? Dat eisen Uw Naam en Uw eer toch?” Voelt u? Zo probeert de duivel, met een beroep op Gods wet, eer en Naam, Gods kinderen te verdoemen. Hij verklaagde hen dag en nacht bij God. Dat wil zeggen dat de duivel er altijd mee bezig was Gods kinderen bij God aan te klagen. Zo naderde de duivel steeds weer met bezwarend materiaal in het hoogste gerechtshof.

Maar nu lezen we van een krijg die zich afspeelt achter de wolk die de Heere Jezus aan het gezicht onttrok. En dit is van grote betekenis. Immers, in deze strijd treedt Michaël op en hij ontzegt de satan de toegang tot de hemel. Waarom gebeurt dit nu pas bij de hemelvaart van de Heere Jezus? Michaël is toch de engel die strijdt voor Gods eer? Michaël kon dat niet eerder doen omdat eerst de schuld betaald en de zonden verzoend moesten worden. Eerst moest aan de eis van Gods wet in ons vlees worden voldaan. Want zolang dit niet gebeurd was, had de satan nog een zekere grond onder de

### Inhoud

Meditatie: Oorlog in de hemel .	1
Aanbod van genade en '1953'(4)	2
Mededeling Curatorium . . . . .	3
Een stille revolutie in het gezin (1) . . . . .	4
In orde . . . . .	6
Kerknieuws . . . . .	7
Berichten . . . . .	8
Predikbeurten . . . . .	10

**DE SAAMBINDER**  
**Kerkelijk weekblad**  
**der Gereformeerde Gemeenten.**

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,  
Händelstraat 1,  
2901 JC Capelle aan den IJssel,  
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.  
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal  
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es  
Ronsseweg 527,  
2803 ZJ Gouda,  
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

\*\*\*\*\*  
Administratie en betalingen van  
**abbonementen**, adreswijzigingen,  
predikbeurten en beroepingswerk  
aan:

De Saambinder - abonnementen,  
Postbus 608, 3440 AP Woerden,  
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.  
Postbankno. voor  
abonnementsgelden: 64327.

\*\*\*\*\*  
Alle advertenties aan:

Administratie van De Saambinder:  
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,  
2517 LA 's-Gravenhage,  
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.  
Postbankno. 256686.

\*\*\*\*\*  
Correspondentie-adres  
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker  
1233 Leffingwell Av. N.E.,  
Grand Rapids, Michigan,  
U.S.A. 49505.

\*\*\*\*\*

Abonnementsprijs  
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar  
(te betalen per 1 april en 1 oktober  
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

\*\*\*\*\*

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk  
donderdagmorgen in bezit van de  
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk  
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk  
worden gesteld voor de inhoud van de  
advertenties en de ter recensie  
aangeboden boeken.

voeten. Zeker, Gods raadsplan van de verlossing was er wel onder het Oude Testament, maar het was nog niet gebeurd. De zonden waren nog niet verzoend en de straf was nog niet gedragen. Dus de satan had altijd nog grond onder de voeten als hij optrad als openbare aanklager bij God.

Maar nu heeft de Heere Jezus alles volbracht en komt Christus Jezus bij de hemelvaart de hemel binnen als Borg en Plaatsbekleder van de Zijnen. Hij is de nieuwe Adam met Zijn volkomen Offer, waarin al Gods deugden zijn verheerlijkt en de zaligheid is verkregen voor verlorenen. Dan kan het als de Heere Jezus alles volbracht heeft voor de Zijnen en de hemel ingaat. Nu kan er verandering komen want dit is een keerpunt in de heilsgeschiedenis. Nu heeft de satan het recht verloren om als openbare aanklager de hemel binnen te komen. Want de Heere Jezus heeft alles volbracht.

Hier doet de satan nog een laatste poging en bestormt hij de hemel met zijn demonen. Maar, lezen we dan: En zij hebben niet vermocht, en hun plaats is niet meer gevonden in de hemel." De dagen van Job zijn voorbij. Nu krijgt de Heere Jezus in de hemel Zijn ereplaats. Daar wordt niet meer de stem van de aanklager gehoord maar de stem van de hemelse Voorbidder: de Heere Jezus Christus. Het is te begrijpen dat de engelen uitbreken in vreugdegezang als de duivel verslagen uit de hemel geworpen wordt. Nu mag de stem van de duivel daar niet meer klinken, maar de stem van de grote Voorbidder. De engelen breken uit in gejubel: "Nu is de zaligheid en de kracht en het Koninkrijk geworden

onzes Gods, en de macht van Zijn Christus; want de verklager onzer broederen, die hen verklaagde voor onze God dag en nacht, is neergeworpen."

En dan is het waar, de Hemelvaarts-koning heeft alle recht van spreken in de hemel, maar de satan is geworpen op de aarde, waar hij nu woedt, wetende dat hij nog een kleine tijd heeft. En wat doet hij op aarde? Hij verleidt tot zonde en weet precies de zwakke plaatsen te vinden. En als wij in zonde zijn gevallen, dan breekt het ogenblik aan om in ons geweten als aanklager op te treden. In de hemel kan de satan dat niet meer, maar wel in ons geweten. En dan weten al Gods kinderen in hun leven hoe de satan in hun geweten kan aanklagen. Hij probeert hun altijd weer de kracht en de troost van het Woord te ontnemen. Maar wat is daartegenover de betekenis groot dat de Heere Jezus Christus Zijn volmaakte offer de hemel heeft ingedragen en daar Zijn voorbedding doet horen. Want als de duivel ons zo in ons geweten aanklaagt, en het ons zo bang maakt, dan kunnen wij die stem niet tot zwijgen brengen. Het lukt ons nooit iets daartegenover te stellen. Maar als wij door Gods genade als een arme en ellendige zondaar de toevlucht mogen nemen tot deze Hemelvaarts-koning, Die in de hemel Zijn stem doet horen voor de Zijnen in Zijn voorbedding bij de Vader, dan moet de satan zwijgen. Dan is hij niet alleen tot zwijgen gebracht in de hemel maar ook in ons geweten. Dan dalen nieuwe vreugd, troost en kracht onze ziel binnen. Heeft deze Hemelvaarts-koning voor u al alle waarde gekregen?

Houten,

ds. J.S. van der Net.

## Het aanbod van genade en '1953'

(4)

Tot de belangrijkste en boeiendste gedeelten van het onderzoek van Rouwendal behoort het hoofdstuk over Steenbloks preken. Daarin gaat hij na hoe de theoretische standpunten van de Goudse predikant over de uitwendige roeping en het aanbod

van genade zijn terug te vinden in zijn preken. Er zijn er vierentwintig beschikbaar. Het is jammer dat de schrijver de inhoud van de preken niet bespreekt in de volgorde van het tijdstip waarop de preken werden gehouden. Dat zal hij niet meer hebben kunnen achterhalen. Het zou het

# MEDEDELINGEN CURATORIUM THEOLOGISCHE SCHOOL GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Het Curatorium van de Theologische School, in vergadering bijeen op maandag 19 en dinsdag 20 mei, kan tot zijn blijdschap mededelen dat het vrijmoedigheid heeft gevonden de volgende personen toe te laten tot de opleiding van de dienaren van het Goddelijke Woord:

De heer G. Heijkamp	Van Utenhoveweg 64	4191 MB Geldermalsen
De heer M. Joosse	Roemer Visserstraat 37	3132 ER Vlaardingen
De heer A.J. de Waard	Brederodehof 40	3341 VB Hendrik Ido Ambacht

De Heere wilde ondanks al onze ambtelijke en kerkelijke zonden nog aan de trouw van Zijn verbond gedenken. Hij achtervolge de genomen beslissingen met Zijn onmisbare zegen. Het mocht in het toekomstige blijken dat het alles Zijn gunst en goedkeuring mag wegdragen, opdat naar het eeuwige voornemen Gods, Zijn Koninkrijk erdoor gebouwd en uitgebreid mag worden.

Namens het Curatorium,

Ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter  
Ds. J.W. Verweij, secretaris

*mogelijk gemaakt hebben om na te gaan of de ontwikkeling in het denken over het aanbod van genade, die reeds ter sprake kwam, zich ook in de preken weerspiegelt. In ieder geval is het resultaat van het onderzoek van deze preken ook nu uiterst belangwekkend.*

## **De plaats van de predestinatie**

Rouwental trekt uit zijn onderzoek de conclusie dat de preken van Steenblok niet worden beheerst door de leer van de dubbele predestinatie. Er is slechts één preek met een overwegend dogmatisch karakter waarin de verkiezing enige nadruk krijgt (blz. 89). Daarmede wijkt Rouwental af van de opvatting van een kritisch kerkhistoricus als C. Graafland en van een geestverwant van Steenblok als L.M.P. Scholten. Volgens Scholten zou Steenblok van mening zijn dat de prediking haar uitgangspunt dien te nemen in de verkiezing om vervolgens te verkondigen hoe Christus het op zich genomen heeft om de uitverkorenen te verlossen.

Hoewel de vandaag nog beschikbare preken dat niet aangeven, ben ik geneigd om Graafland en Scholten op dit punt bij te vallen. '1953' ligt verder van ons af dan wij wel denken. Er zijn al veel historische gegevens verloren gegaan. Het onderzoek van de vierentwintig preken zegt wel iets, maar niet alles. Dat geldt te meer als de preken niet precies in de tijd kunnen worden geplaatst. Zoals Scholten over de prediking van

Steenblok schrijft, zo werd de prediking van Steenblok ervaren in de gemeente van Stolwijk waar ik opgroeide. Een ouderling van deze gemeente kreeg in de tijd toen de tegenstellingen zich toespitsten een ernstig meningsverschil met Steenblok over het feit dat hij elke preek liet beginnen met de verkiezing. Toen hij de volgende keer – de Goudse predikant was consulent – dat opnieuw deed, weigerde de ouderling hem de hand.

## **De ellendekennis en de orde van wet en evangelie**

In het vorige artikel kwam reeds ter sprake dat Steenblok de noodzaak van de persoonlijke kennis van de ellende sterk accentueerde. Hij waarschuwde steeds tegen het aangrijpen van het evangelie met een waangeloof. Wie echter deze waarschuwing ter harte wil nemen, moet niet alleen de persoonlijke kennis van ellende hebben, maar ook wéten dat hij de 'réchte' ellendekennis heeft. Eerst dan kan hij geloof oefenen. Terecht signaleert Rouwental dat deze benadering kan leiden tot pastorale nood. Slechts in één preek – een kerstpreek – gaat Steenblok op deze nood in. Dan merkt hij op dat Christus alles bezit wat een (overtuigde) zondaar nodig heeft. Een zondaar behoeft niets anders mee te brengen dan gebrek. Vervolgens zegt hij: 'En drukt het u, dat ge ook dat niet bij uzelf vinden kunt, dat Kind brengt alles mee...' (blz. 101).

Een dergelijke zin is echter een uit-

zondering in de beschikbare preken.

De kennis der ellende werd naar onze indruk eenzijdig benadrukt. We ontkomen niet aan de indruk dat de twee-eenheid van wet en evangelie in de preken van Steenblok soms praktisch werd ontkoppeld. Hij gaat in een preek zelfs zover, dat hij de zelfkennis één van de gronden van het geloof noemt (blz. 101). Hierbij plaats Rouwental de juiste opmerking dat men dan voor het zaligmakend geloof een grond in de mens zoekt, die weliswaar door God is gewerkt, maar niettemin een grond in de mens blijft (blz. 131-132).

## **De oproep tot bekering en geloof**

Steenblok verbond in zijn dogmatische beschouwingen aan de uitleg van 'aanbieden' als 'voorstellen' de oproep tot bekering en geloof. Rouwental heeft dat in zijn studie heel overtuigend aangetoond. Maar in de praktijk van de prediking blijken de dingen toch wat anders te liggen. Slechts in de helft van Steenbloks preken komt een korte, directe oproep tot bekering voor. In de andere preken is die oproep alleen indirect aanwezig, terwijl ze enkele malen ontbreekt, zoals in de preek over Handelingen 2:37-39 over 'De roepstem tot bekering op de Pinksterdag'. Daarbij tekent de schrijver aan: 'Steenbloks preek over de roepstem tot bekering is zelf geen roepstem tot bekering' (blz. 94.)

Nog opvallender is dat de oproep tot geloof aan de onbekeerden geheel ontbreekt, tenzij in aansporingen om

God 'te zoeken' of Hem 'aan te roepen'. De schrijver draagt daarvoor verschillende verklaringen aan, die voor hem geen van alle afdoende zijn.. Voor een deel kan het ontbreken van de oproep worden verklaard uit de afkeer van Steenblok tegen het 'opdringen' van het geloof, door sommige voorstanders van het algemeen aanbod en zijn vrees voor 'zielbedervend' waangelooft. Een andere reden voor het ontbreken van de oproep tot geloof aan de onbekeerden kan worden gezocht bij de geloofsopvatting van de Goudse predikant. Het vertrouwen behoorde tot het wezen van het geloof en kan daarom als oefening pas plaatsvinden 'na de ontdekking uit de wet'. Iemand oproepen tot geloof betekende voor Steenblok hem op te roepen tot het geloof dat zijn zonden vergeven zijn. Hij maakt volgens Rouwendal geen onderscheid tussen de verschillende trappen van het geloof. Nergens vinden we bij Steenblok een verwijzing naar toevluchtnemend geloof, een onderscheiding die reeds werd gebruikt door oude gereformeerde theologen, zoals Turretini. Ieder kan in hun benadering tot toevluchtnemend geloof opgeroepen worden. De oproep: 'Geloof dat Christus voor u gestorven is', kan alleen gedaan worden aan hen die daadwerkelijk de toevlucht tot hem nemen ( blz.97-98).

De schrijver van *Het aanbod van genade* beschouwt het ontbreken van de oproep tot geloof aan onbekeerden als een gebrek aan samenhang in de theologie van Steenblok. Hij formuleert zijn oordeel nogal terughoudend. Misschien is er sprake van een 'anomalie', een onregelmatigheid of tegenstrijdigheid (blz. 106). Dat is echter, naar het mij voorkomt, in het licht van de Schrift zéker het geval. De Heere Jezus predikte in Galilea bij Zijn optreden tot allen die Hem hoorden: 'De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods nabijgekomen; bekeert u en geloof het Evangelie' (Markus 1:15).

### Een verschil in klimaat

Het bovenstaande maakt duidelijk waarom veel tijdgenoten van dr. Steenblok in zijn prediking een zekere eenzijdigheid hebben beluisterd. Hij ademde toch in een wat ander klimaat dan de bekende oude schrijvers, die het aanbod van genade brachten. Bij wijze van illustratie

geef ik een uitspraak uit een vroeger in onze gemeenten veel voor de leediensten benutte prekenbundel van Joh. Beukelman (1704-1757). In een preek over Johannes 3:16, waarin hij zich tot de onbekeerden richt, zegt Beukelman: 'Ach! Kreegt gij dan nog eens lust om van die wonder liefde Gods voor u ook gebruik te maken? Eer het te laat zal zijn / nu word zij u nog aangeboden. Niemand denke / mijne zonden zijn zoo groot / en mijn misdaden zoo meenigvuldig / zoude God mij zijne liefde en zijnen Zoone ook wel aanbieden? Laten uw zonden zoo groot zijn als ze willen / laten ze tot den Hemel toe op gehoopt zijn / nog grooter is de kracht van Gods oneindige liefde, van Gods eenig geborenen Zoone, en van zijne verdiensten...' (*Uitgelezen Keurstoffen II*, blz. 240).

Ondanks het beroep dat Steenblok deed op de oude schrijver J.C. Appellius (1715-1798) blijft ook bij

Appellius het verschil in klimaat treffend. Appellius omschrijft met Steenblok in *De Herformde leer* (1769) aanbieden als voorstellen. Deze vooraanstaande Groningse theoloog stelt echter Christus aan de onbekeerden voor met recht, plicht en aandrang om Hem aan te nemen en te gebruiken (blz. 112). Appellius wees volgens Rouwendal met Steenblok de vereenzelviging van aanbod en belofte af, maar tegelijkertijd merkt hij op dat de aanbieding algemeen en onvoorwaardelijk is. De beloften worden gedaan aan allen die onder het evangelie leven, doch onder voorwaarde van een levend geloof. De schrijver tekent hierbij terecht aan: 'Als Steenblok gebruik gemaakt heeft van Appellius, dan heeft hij dat maar ten dele gedaan' (blz. 23-24, 112). (*wordt vervolgd*)

Boskoop, ds. M. Golverdingen.

## Een stille revolutie in het gezin

(1) *Emancipatie rukt op in reformatorische kring. Met deze kop op de voorpagina drukte het Reformatorisch Dagblad ons enkele weken geleden met de neus op de feiten. Een onderzoek naar de opvattingen rond werkende moeders liet resultaten zien die ons deden schrikken. Wat dertig jaar geleden onder ons vreemd was, een moeder met kleine kinderen plus een betaalde baan, lijkt breed geaccepteerd te worden. Eerst in de wereld, nu in de kerk. We schuiven met z'n allen op richting de wereld?*

Uit het onderzoek van het RD bleek dat vier op de tien vrouwen met kinderen van nul tot twaalf jaar een betaalde baan hebben, meestal een deeltijdfunctie, soms zelfs een fulltime-baan. Was dit verschijnsel 'onder ons' zo'n dertig jaar geleden vrijwel onbekend én ongewenst, nu lijkt de reformatorische gezindte er heel anders tegen aan te kijken. Wie de cijfers van het onderzoek rustig op zich laat inwerken, komt tot de conclusie dat er een stille revolutie in het gezin gaande is. U herkent deze uitdrukking misschien

wel. Onder de titel *De stille revolutie* schreef prof. G. Dekker ruim tien jaar geleden een studie over de ontwikkelingen in de Gereformeerde Kerken, ook rond het huwelijk en de positie van de vrouw. We weten allemaal dat de Gereformeerde Kerken onherkenbaar zijn veranderd van een kerkverband dat trouw wilde blijven aan de Bijbel naar een kerk die in alle opzichten modern is geworden. Gaan ook wij sluipend die kant op? Opvallend in het RD-onderzoek is verder het verschil tussen principe en praktijk. Het overgrote deel van de ondervraagden vindt dat het emancipatiebeleid van de Nederlandse overheid ten koste gaat van het gezinsleven. Maar tegelijkertijd lijken velen in de praktijk gewoon mee te hobbelen met deze emancipatiegeest. Hier wrikt toch iets?

### Bezinning

Naast het onderzoek publiceerde de krant inmiddels een serie artikelen over onder meer moeders die buitenshuis werken of dat juist niet willen. Ook jongeren kwamen aan het woord.

Het is niet de bedoeling van dit artikel om alle resultaten van het onderzoek te herhalen en alle stemmen nog eens te beluisteren. Nog veel minder is het de bedoeling om veroordelingen uit te spreken over *personen*. Wel willen we de vinger leggen bij enkele *meningen* die in het onderzoek zijn uitgesproken. Op die manier willen we proberen de achtergronden van de ontwikkelingen rond het gezin binnen reformatorische kring te belichten. Wat is er onder ons aan de hand? Zijn we aan het schuiven geraakt?

Het was zeer terecht dat een RD-redacteur in een inleidend artikel opriep tot een spoedige principiële bezinning op de maatschappelijke taken van de vrouw en op de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen vader en moeder in het gezin. Daarom moet de belangrijkste vraag voor ons zijn: wat heeft onder ons gezag bij de concrete vragen rond de plaats van de vrouw: Gods Woord of de leuzen en de keuzes van de moderne maatschappij?

### Veel ruimer

Opvallend in het RD-onderzoek was dat jongeren nog weer ruimer denken dan ouderen. Had 13% procent van de ondervraagden er principiële moeite mee dat moeders met schoolgaande kinderen een deeltijdbaan hebben, onder jongeren is dit slechts 2%. De jeugd, beter gezegd *onze* kinderen, vinden het dus normaal dat moeders met kinderen werken! Maar dan kunnen we er bijna zeker van zijn dat *onze* meisjes later, als ze zelf kinderen mogen krijgen, ook gaan werken. Mogelijk massaal full-time. Waarom? Omdat iedereen het doet en ze niet weten waarom het geen goede keuze is. Driekwart van de jongeren, zo blijkt verder uit het RD-onderzoek, vindt nu al dat een volledige baan voor moeders en kinderen moet kunnen. De meesten vinden ondertussen wel dat een van de ouders thuis moet zijn. Maar die drempel zal ook gemakkelijk worden genomen. Nu al hebben velen, zo leert de praktijk, er geen enkele moeite mee hun kinderen uit te besteden aan familieleden, burens, vrienden of een (reformatorische) crèche.

Ik moet eerlijk bekennen dat enkele uitspraken van jongeren me verdrietig maakten. Wat te denken van die jongere die openlijk in de enquête

schreef: principieel gezien mag dat niet? Wat is dat voor terminologie? Of die jongere die het volstrekt 'onzinnig' vond om te oordelen of een ander mag werken of niet. Zit achter zulke uitspraken niet een geest verscholen van vergaande zelfbeschikking? Gods Woord als hoogste norm? Kom, ik vul mijn eigen leven wel in.

Beter is het, zo vervolgde een jongere, om te zeggen hoe je het zelf zou doen. Dat is een typisch postmodern standpunt dat haaks staat op het gezag van Gods Woord. Ik zeg hoe ik het doe, jij zegt hoe jij het doet, ik bepaal of ik iets van jou wil leren, jij mag me niets opleggen, want ik ben eigen baas. Als u misschien in deze richting denkt, hoop ik dat u zich bezint. Zo gaat het niet goed! Eerlijk, door de ambtelijke praktijk, versterkt door het RD-onderzoek vrees ik weleens voor de toekomst van *onze* gezinnen. Zeker als wij, ouderen, onze jongeren niet vanuit Gods Woord voorhouden wat de wil van de Heere is. Bieden wij in de opvoeding een *tegenwicht* tegen heersende trends of *versterken* wij door ons gedrag juist de moderne cultuur die als een regenbui op onze gezinnen neerdaalt? Zal de toekomst ons de rekening gaan presenteren van *onze* verwaarlozing van onze opvoedingstaak? Zijn we er echt van doordrongen dat de opvoeding van onze kinderen een levensroeping is die je niet kunt overdoen, net zo min als het leven zelf?

### Slijtage

Dat de politiek al vele jaren met alle macht probeert de vrouw in de maatschappij aan betaald werk te helpen, kan bekend zijn. Deze trend zette zich onder de paarse kabinetten versneld door. De waardering voor huisvrouwen leed aan een geweldige slijtage. Leuzes als: je verpietert in je gezin en: ik hoef mijn diploma's toch niet in de luiers van mijn kinderen te verstopten, deden het goed. Moderne, puur wereldse vrouwenbladen als Libelle en Margriet – ik hoop van harte dat niemand onder ons ze leest – deden er nog een schepje bovenop. Je opsluiten in je gezin? Ontplooi jezelf! Heb een wat ruimere blik! Kinderen? Als ze mijn carrière niet in de weg staan. Twee, hooguit drie. Gezinsplanning. Stoppen met werken als het eerste kind geboren is? Het kan best naar

de crèche. Als ik uit mijn werk kom, kan ik er toch net zo goed van genieten?

Nee, zo uitgesproken komen we deze visie onder ons (nog) niet tegen. Maar toch, de geest die erachter zit, klinkt echt door in sommige uitspraken in de RD-serie. Als argumenten om als vrouw te gaan werken wordt nogal eens genoemd dat je dan je talenten zo goed mogelijk kunt ontplooien. Is dit echt zo of wordt dit ons aangepreut vanuit de samenleving? En ook brandt de vraag: waarom zou dat op een kantoor waar *wij* voor kiezen of voor een klas waar *wij* voor kiezen *beter* kunnen dan in het gezin waarin *God* ons plaatste? We zijn toch niet wijzer...

### Praktijk

Opvallend in het onderzoek is dat veel argumenten vóór werkende moeders rechtstreeks uit de praktijk komen wandelen. We willen de vragen op dit punt niet verdoezelen, maar wel enkele kanttekeningen maken.

Daar is het argument van de nood in zorg en onderwijs. Die nood *is* er. Waarom? Omdat onze jongens het laten afweten? Worden onze moeders 'gedwongen' voor de klas te staan, omdat onze mannen liever voor een betere carrière in het bedrijfsleven kiezen dan voor een mindere carrière in de zorg of het onderwijs? Voelt u waar de schoen wrikt? Nog een vraag: als we als moeder ervoor gekozen hebben een school te helpen, zijn we dan blij als er weer voldoende personeel is, zodat we onze baan kunnen opzeggen? Je hoort wel eens dat werkende moeders een schoolbestuur heel wat hoofdbrekens bezorgen, omdat ze pertinent weigeren te stoppen met werken als de noodsituatie op school voorbij is.

We hebben al gewezen op het argument van ontplooiing van onze talenten. Een moeder zei heel nuchter in de krant: 'Zelfontplooiing wordt je in deze samenleving aangepreut. Dertig jaar geleden hoorde je er niemand over. Nu moet het ineens.'

Daar is ook het financiële argument. Wie zou ontkennen dat gezinnen met opgroeiende kinderen het soms behoorlijk krap hebben? Toch ook nu enkele kanttekeningen. Wie van ons kent niet de voorbeelden uit zijn

omgeving van grote gezinnen die twintig, dertig jaar geleden met nog veel minder moesten rondkomen? Stelden ze minder eisen? Laten we toch erg voorzichtig zijn met het argument dat we werken voor een bijverdienste. Materialisme viert hoogtij, zeggen we allemaal. Maar kennen we het materialisme in ons eigen hart? Zijn we bang om de mammon te dienen? In dat geval zijn we ook bereid keuzes te maken, te stoppen met betaald werk als we merken dat het geld ons, zonder dat we het willen, toch in zijn greep heeft.

Laten we bij alle argumenten die we bedenken om moeders te laten werken bedenken dat ons hart arglistig is. Uit de RD-serie bleek zo duidelijk dat de praktijk nogal eens het principe beïnvloedt en uitholt. We lazen bijvoorbeeld: 'Het is het meest in overeenstemming met de bijbelse lijn, maar door de praktijk denken wij er genuanceerd over'. De Bijbel zegt, de praktijk zegt. En dan... laten we ons leiden door de praktijk? Wat is belangrijker: de stem van de praktijk of de stem van Gods Woord, ja de sprekende God Zelf?

### **Vergelijking**

Om de moderne trend van werkende moeders te rechtvaardigen wordt er nogal eens gewezen naar de samenleving van vijftig jaar geleden. Toen

hielp de moeder van het gezin toch ook op de boerderij, of in de winkel? Zeker waar, ik kan uit mijn eigen kinderjaren deze situatie goed herinneren. Maar ik herinner me ook dat moeder altijd in de buurt was, ook al hielp ze in de slagerij. Elke morgen zwaaide ze me na als ik naar school ging. En als we haar nodig hadden, was ze er! Dat kan niet gezegd worden van de moeder die een dorp verder voor de klas staat of dertig kilometer verder een kantoorbaan heeft. Daarom, is de vergelijking wel helemaal eerlijk? Of halen we, nu het eindelijk een keer goed uitkomt, het verleden erbij om onze standpunten te onderbouwen?

Opvallend is tenslotte, misschien is dat wel het meest verdrietig, dat velen in de discussie rond werkende vrouwen zo weinig terugrijpen op de Bijbel. We belijden toch dat de Bijbel Gods onveranderlijke Woord is, dat voor de praktijk van alledag volstreekte zeggenschap heeft? Ook zou er best méér – gelukkig gebeurt het wel! – verwezen mogen worden naar het huwelijksformulier en het doopformulier. Juist in deze geschriften van onze vaders liggen schatten omtrent het christelijk gezinsleven. Daar willen we in een volgend artikel naar kijken.

Klaaswaal, ds. G. J. van Aalst.

### **Niet openbare zonden**

In de praktijk is de toepassing van deze regel niet altijd zo heel eenvoudig. Zo zou het kunnen zijn dat mensen buiten de gemeente, maar die wel in dezelfde woongemeenschap leven, er wel weet van hebben. Dan kan het tóch nodig zijn dat het gemeentelid schuldbelijdenis doet. Voor de kerkenraad, of in een heel bepaald geval misschien tegenover twee ouderlingen. En dat daarvan mededeling gedaan wordt aan diegenen buiten de gemeente die er weet van hebben. Het is ook denkbaar dat schuld beleden wordt rechtstreeks tegenover die andere mensen. Uiteraard is dat afhankelijk van wat er voorgevallen is, van de ernst en de aard van de zonden, en hoe de omstandigheden zijn. Maar waar het om gaat, is dat Gods Naam niet gelasterd zal worden. Ook niet door mensen van buiten die zouden (kunnen) gaan zeggen: gaat dat zo maar in de kerk? Kan zo'n brute zondaar zo maar lid worden, aan het Avondmaal gaan, misschien vroeg of laat wel ambtsdrager worden?

In een enkel geval kan het verstandig zijn dat er wel schuldbelijdenis voor de kerkenraad afgelegd wordt, maar dat hiervan de gemeente niet op de hoogte wordt gesteld, omdat het in de gemeente niet bekend is. Mocht er later, door mensen van buitenaf bijvoorbeeld, toch bekendheid aan gegeven worden, dan kan alsnog mededeling aan de gemeente gedaan worden. Het feit van de schuldbelijdenis ligt immers in de notulen van de kerkenraad vast.

Een andere situatie doet zich voor, wanneer het zo is dat mensen van een gemeente elders in het land ervan op de hoogte zijn. Dan zal dáár schuldbelijdenis afgelegd moeten worden.

### **Persoonlijke schuldbelijdenis**

Wanneer het echt zo is dat zonden elders bedreven zijn en dat degenen die daarbij betrokken waren 'ver weg' leven en/of anoniem zijn, dan is het waarschijnlijk niet nodig dat er officieel schuldbelijdenis gedaan wordt voor kerkenraad en/of gemeente. Het betreft verborgen zonden. Het kan echter wel zo zijn dat iemands geweten erg belast is en geen rust vindt. Nu is er ten eerste altijd oprechte en ernstige schuldbelijdenis voor het aangezicht des Heeren nodig en mogelijk. Want al-

## **In orde**

### **Schuldbelijdenis, waar ligt de grens?**

*Mij bereikten enkele vragen over het doen van schuldbelijdenis. Wanneer moet men schuldbelijdenis afleggen? Moet dat ook gebeuren over zonden die jaren geleden bedreven zijn? En ook over zonden waar niemand in de gemeente weet van heeft? En hoe staat het met zonden waar ook anderen schuldig aan zijn?*

### **Openbare zonden**

Het zal ons allen duidelijk zijn dat alle zonden, van vroeger en van nu, openbare en geheime, voor 's Heeren aangezicht beleden dienen te worden. Want ze worden ten eer-

ste tegenover Zijn heilige Majesteit bedreven. En Hij alleen kan werkelijk vergeving schenken.

Deze concrete vragen hebben echter betrekking op het schuldbelijdenis afleggen binnen de gemeente. Als het daarover gaat, moeten we ten eerste letten op de regel: openbare zonden moeten in het openbaar beleden worden. Wanneer het dus gaat over verborgen zonden, over zonden waar niemand in de gemeente weet van heeft, dan hoeven die niet in het openbaar beleden te worden. Sterker: die mógen zelfs niet in het openbaar beleden worden. Zo zal het tenminste in de meeste gevallen zijn, want de regel is dat verborgen zonden niet openbaar gemaakt mogen worden.



leen Hij kan ten diepste rust schenken en zonden vergeven. Toch kan het een goede zaak zijn dat een bezwaarde zondaar zijn zonden, misschien wel zijn zondige verleden, uitspreekt, belijdt tegenover een predikant of ouderling. Deze ambtsdrager heeft zwijgplicht. Hij luistert en probeert ootmoedig en oprecht schriftuurlijke woorden te spreken al naar gelang de omstandigheden. Woorden omtrent de ernst en de strafgevolgen van de zonde; woorden ook tot oprechte verootmoediging voor Gods aangezicht. Woorden vanuit het Woord die de weg van berouw en vergeving in

Christus wijzen en inhouden. Een ambtsdrager zal, beseffend zelf medezondaar te zijn, ootmoedig en oprecht zoeken te wijzen op Spreuken 28:13, de moordenaar aan het kruis of de gelijkenis van de verloren zoon.

Als iemand zeggen moet en mag dat deze dingen zo'n pijn doen, zal belijdenis van schuld gezocht worden. Een groot wonder is het wanneer de balsem der vergeving ervaren mag worden. Dat kan zelfs voor de grootste der zondaren. Om Jezus' wil.

Dordrecht,

ds. P. Mulder.

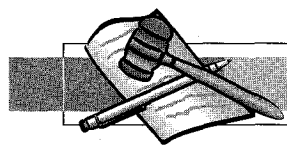
het naambord "De Hoeksteen - Inloop voor iedereen!" openden ds. A. Schreuder en evangelist C. van Drunen op zaterdag 17 mei het inloophuis te Emmen. Het is een nieuwe tak van het evangelisatiewerk dat hier in 1987 begon. In het hart van de Drentse stad is een makelaarskantoor aangekocht, pal naast een van de koffieshops die de straat telt. De afgelopen maanden is het pand omgebouwd tot een functioneel centrum waar contacten worden gelegd, waar bezoekers lectuur kunnen lezen of meenemen, en waar een luisterend oor geboden wordt.

Het is een laagdrempelige voorziening, die nieuwe mogelijkheden beidt om mensen met de boodschap van Gods Woord te bereiken. De zondag voor de officiële opening was voor het eerst iemand in de dienst aanwezig met wie via De Hoeksteen contact is ontstaan. Ook op de andere evangelisatieposten en in Rotterdam wil het deputaatschap een inloophuis openen. In Amsterdam en Tilburg gebeurde dit al eerder.

De evangelisatiepost Emmen is per 1 januari als afdeling overgegaan van de gemeente Hoozevee naar Rijssen-Zuid. Op woensdag 14 mei werd evangelist Van Drunen in de Rijssense Zuiderkerk opnieuw tot ouderling bevestigd. De plaatselijke predikant, ds. Schreuder, bediende daarbij het Woord uit 2 Tim. 2:24 en 25: "En een dienstknecht des Heeren moet niet twisten, maar vriendelijk zijn jegens allen, bekwaam om te leren, en die de kwade kan verdragen; met zachtmoedigheid onderwijzende degenen, die tegenstaan; of hun God te eniger tijd bekering gawe tot erkenning der waarheid."

Drie dagen later zette kosten S. Boonstra al vroeg de deuren van de kerk in Emmen open voor de belangstellenden die de opening van het inloophuis wilden bijwonen. In zijn openingswoord stond ds. Schreuder, voorzitter van het deputaatschap, stil bij Hand. 8:26-40, de geschiedenis van Filippus en de kamerling. Het onderwijs van evangelist Filippus werd voor de moorman uit Candacé tot een eeuwige zegen gesteld. De kamerling was op reis gegaan met het onbestemde verlangen wezenlijke vragen beantwoord te krijgen. Door het onderricht van Filippus leerde hij dat het in het Woord gaat om de Persoon en de arbeid van Christus.

Filippus werd door de engel des Heeren naar een woeste weg gestuurd, een plaats waar geen mensen wonen. Er staat in de Bijbel niet dat hij vroeg: "Waarom? Wat moet ik daar doen?", maar: "En hij stond op en ging heen." Wachtend op wat God zou doen. Dat is een belangrijke notie in het evangelisatiewerk. Hij volgde de roe-



## Kerknieuws

### Beroepen:

te Leystad: ds. P. Mulder te Dordrecht.

### Bedankt:

voor Randburg (Zuid-Afrika):  
ds. J. Schipper te 's-Gravenpolder;  
voor Nieuwedorp en Gorinchem:  
ds. B. van der Heiden te Alblasterdam.

### KERKELIJK JAARBOEK

#### Gemeente Poortvliet

Met ingang van D.V. 1 juni 2003, wordt scribe:

P.J.J. Dekker

Bernhardstraat 5, 4693 EH Poortvliet  
tel. 0166 - 61 25 93

### DOVENDIENST TE DORDRECHT

Ds. C.J. Meeuse hoopt op D.V. zaterdag 7 juni voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. De dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, Mauritsweg 286 en vangt aan om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

### GEMEENTE MIDDELHARNIS

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Middelharnis nodigt u uit voor de herdenkingsdienst in verband met het 75-jarig bestaan van de gemeente.

De dienst, waarin ds. J. Karels hoopt voor te gaan, wordt D.V. gehouden op 24 juni a.s. in het kerkgebouw aan de Chr. de Vrieslaan 40 te Middelharnis.

Aansluitend aan de prediking en enkele toespraken zal het herdenkingsboek, dat

voor deze gelegenheid is samengesteld, worden gepresenteerd.

Namens de kerkenraad

ds. J. Karels, preses

M. de Geus, scriba

N.B., Om de plechtigheid sober te houden, wordt het aantal sprekers beperkt.

### GENEMUIDEN - OPEN DAG

Op 17 april jl. mocht de Gereformeerde Gemeente van Genemuiden de nieuwe Jachin en Boazkerk in gebruik nemen. Op D.V. vrijdag 30 mei a.s. is er van 10.00-12.00 uur en van 14.00-16.00 uur gelegenheid het kerkgebouw en de bijbehorende verenigingsgebouwen te bekijken.

Belangstellenden zijn hartelijk welkom.

### GEMEENTE WERKENDAM

Op D.V. vrijdagavond 6 juni 2003 zal er een kerkdienst worden gehouden ter gelegenheid van de ingebruikneming van de verbouwde Bethelkerk van de Gereformeerde Gemeente, Sigmondstraat 47 te Werkendam.

In deze dienst zal onze predikant, ds. M. Karens, voorgaan. De dienst zal om 19.30 uur aanvangen.

Op D.V. zaterdag 7 juni is er van 10.00 tot 16.00 uur gelegenheid om het geheel verbouwde kerkgebouw te bekijken. In de kerkdienst op vrijdagavond en op de open dag op zaterdag is een ieder van harte welkom.

### OPENING INLOOPHUIS EMMEN

Met het verwijderen van een doek voor

ping en kreeg daarna het werk aange-  
reikt. Hij drong zich niet op, holde niet  
naar de wagen toe, maar liet zich leiden  
door zijn Zender. In het gesprek sloot hij  
zich aan bij de situatie, bij wat de man  
las. Hij begon met een eenvoudige  
vraag.

Filippus' arbeid werd gezegend: de  
kamerling vond een God voor zijn hart  
en een Borg voor zijn schuld. Hij reisde  
zijn weg met blijdschap. Over Filippus'  
gevoelens lezen we niets, maar zal hij  
ook niet verblijd geweest zijn?

De vrijwilligers die in het inloophuis  
gaan helpen, zijn misschien nog onzeker  
over hoe het zal gaan. Vraag maar of de  
Heere mensen binnenbrengt, of Hij u wil  
leiden, ook in het spreken met de bezoek-  
ers. Laten we vragen om Gods zegen  
over dit werk. Zijn heerschappij is aan  
alle plaatsen, aldus ds. Schreuder.

Na het openingswoord sprak evangelist  
Van Drunen woorden van dank aan het  
adres van al degenen die meewerkten  
aan de verbouwing en inrichting, en aan  
de velen die financieel of materieel bij-  
droegen. Hij richtte zich tot de vrijwilli-  
gers uit Hoogeveen, Elspeet en de classis  
Rijssen, met hun coördinator C. Haasse  
(koster van Rijssen-Zuid): "Het kan best  
eens gebeuren dat er een halve dag nie-  
mand binnenkomt. Vraag maar of de  
Heere mensen zal sturen. Hoe ze eruit  
zien, dat maakt niet uit; we hebben alle-

maal een ziel voor de allesbeslissende  
eeuwigheid."

De actie voor het inloophuis heeft  
69.273,34 euro opgebracht. Dat bedrag  
werd cijfer voor cijfer (van achter naar  
voren) onthuld door een aantal kinderen.  
Het betreft een tussenstand, want er zijn  
nog steeds activiteiten gaande.

Lopend ging het van de kerk naar De  
Hoeksteen. Na de opening en bezichti-  
ging van het inloophuis stond in de kerk  
een koffietafel gereed. 's Middags werd  
in De Hoeksteen open huis gehouden.

Scherpenzeel,

L. Vogelaar.

### **CURATORIUM NRC GRAND RAPIDS**

Het Curatorium van de Netherlands  
Reformed Congregations deelt het volgen-  
de mee: in de vergadering van het  
Curatorium op woensdag 21 mei 2003 in  
Grand Rapids is niemand toegelaten tot  
de studie.

Student Adams is bevorderd tot het  
derde leerjaar en tot het spreken van een  
stichtelijk woord in de gemeenten.  
Mocht de Heere over ons opstaan met  
goedgunstige gedachten.

Namens het Curatorium:

Rev. J. Spaans, voorzitter

Rev. G.M. de Leeuw, secretaris

onderzoek van Gods Woord. Deze jonge  
man is Ludwig von Zinzendorf, de  
grondlegger van de zendelingenbewe-  
ging van de Hernhutters of, zoals ze ook  
wel genoemd worden, de Moravische  
Broeders. Dat is ruim 300 jaar geleden.  
En nu, zovele eeuwen later, gaat het nog  
steeds om dezelfde drang en hartstocht.  
Vorig jaar hebben we het als ZGG her-  
dacht hoe veertig jaar geleden, alles in  
een stroomversnelling terecht kwam; er  
kwamen zendelingen, zendingsterreinen  
en zendingsmiddelen. In allerlei opzich-  
ten neigde de Heere de harten. Ds. G.H.  
Kersten noemde het een 'ontwaken'. En  
ook nu in 2003 geldt het oude adagium  
van Von Zinzendorf: Niemand leeft voor  
zichzelf. Binnenkort wordt de  
Pinkstercollecte weer gehouden. De  
Heere neige ook nu uw harten tot milda-  
digheid.

Woerden, C. Janse.

### **ZANGAVOND IN DORDRECHT**

Op D.V. maandag 9 juni (Tweede  
Pinksterdag) is er in de Grote Kerk te  
Dordrecht de jaarlijkse zangavond van  
het Ridderkerks Mannenkoor. Tevens  
hoopt het Reformatorisch Jongerenkoor  
Chenanja uit Ede hieraan medewerking  
te verlenen. De koren hopen zowel  
afzonderlijk als gezamenlijk te zingen.  
De opbrengst van deze avond zal zijn  
voor het Deputaatschap Evangelisatie,  
voor het classicaal project Evangeli-  
satiwerk in Rotterdam. De algehele lei-  
ding berust bij ds. G.J. van Aalst, die  
tevens een meditatie hoopt te houden.  
Naast koorzang staat er op het program-  
ma ook veel samenzang (o.a. met boven-  
stem door het mannenkoor). Kortom,  
genoeg redenen om op deze avond naar  
Dordrecht te komen. Jong en oud zijn  
van harte welkom en de toegang is gra-  
tis. Kerk open 18.15 uur. Aanvang 19.00  
uur.

### **ORGEL EXCURSIE VOGG**

Op D.V. zaterdag 14 juni a.s. organiseert  
de VOGG een excursie naar drie  
Brabantse orgels: het Smitsorgel in de  
Sint Pieter in Oirschot, het Verschuere-  
orgel in de Sint Catrien in Eindhoven en  
het Robustelly-Smitsorgel in de Sint  
Lambertuskerk in Helmond. De orgels  
in Oirschot en Eindhoven zullen na een  
korte klankdemonstratie door hun vaste  
bespelers om resp. plm. 10.30 en 13.30  
uur ten gehore gebracht worden door  
VOGG-preses Jan Wisse. Op het orgel in  
Helmond verzorgt Jan D. van de Laar om  
plm. 15.30 uur een slotconcert.

Alle belangstellenden van buiten de  
VOGG zijn bij deze van harte uitgenodigd  
de orgelbespelingen bij te wonen.  
Voor degenen die zich met eigen vervoer



### **CURSUS GODSDIENST ONDERWIJS (C.G.O.)**

#### **Thema-avond**

De Jaarlijkse thema-avond van de  
C.G.O. zal gehouden worden op D.V.  
**woensdagavond 11 juni in het Driestar  
College, in de aula van gebouw A,  
Ronsseplein 1, Gouda. Aanvang 19.30  
uur.**

Het thema is dit keer: "Voor wie is het  
Avondmaal des Heeren ingesteld?"  
(pastorale vragen rond het Heilig  
Avondmaal). Dit thema zal worden inge-  
leid door **ds. J.J. van Eckeveld**. Daarna  
kan men vragen stellen aan een forum,  
waarin de inleider en enkele andere pre-  
dikanten uit het bestuur van de C.G.O.  
zitting hebben. Wij verwachten, gezien  
de belangrijkheid van het onderwerp  
zoveel mogelijk docenten, studenten van  
de cursus C.G.O. en andere belangstel-  
lenden.

Namens het bestuur, J. de Jager, rector

### **PINKSTERCOLLECTE 2003**

#### **Niemand leeft voor zichzelf**

Hij was op 26 mei 1700 geboren in  
Dresden. Zijn ouders waren God-  
vrezende mensen. En zijn vader had op  
zijn sterfbed het kind, dat nog maar zes  
weken oud was, in zijn armen genomen  
en aan de dienst van Christus opgedra-  
gen. Hij bezoekt in Halle een school van  
August Herman Francke en ontmoet  
daar vaak zendelingen. Daar wordt ook  
de liefde voor de arbeid onder de heide-  
nen geboren. Hij richt met andere  
schooljongens een club op die ze de  
'Orde van het mosterdzaad' noemen. En  
als zinnebeeld nemen ze een plaatje  
waaronder de tekst staat 'Zijn striemen  
zijn onze genezing'. 'Alle leden van de  
club hebben ook een ring waarin de  
Inscriptie staat 'Niemand leeft voor  
zichzelf'. Later gaat hij naar Wittenberg.  
Hij houdt daar met andere studenten bid-  
stonden en besteedt veel tijd aan het



kunnen verplaatsen, is de deelname geheel kosteloos. Wel zal er een collecte worden gehouden ter bestrijding van de onkosten. Voor degenen die zijn aangewezen op het openbaar vervoer bestaat de mogelijkheid tegen betaling van € 15,- p.p. per bus te worden vervoerd. De bus vertrekt om 9.00 uur vanaf de Jaarbeurshallen aan de achterzijde van het NS-station Utrecht Centraal en zal omstreeks 9.45 uur nog stoppen bij het NS station 's Hertogenbosch.

Voor nadere inlichtingen en reservering kunt u contact opnemen met:

J.P. (Jakko) Gunst,  
Dammekant 99,  
2411 CC Bodegraven,  
tel. 0172-645803.

### PRESENTATIE ORGEL RIJSSSEN-WEST

Op D.V. zaterdag 31 mei a.s. zal het onlangs in gebruik genomen orgel in het nieuwe kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente Rijssen-West aan belangstellenden gepresenteerd worden. Deze bijeenkomst begint om 14.00 uur.

Dick den Engelsman zal het orgel bespelen en adviseur Herman den Hollander van de Orgelbouw Advies Commissie van de VOGG zal een en ander mondeling toelichten. Belangstellenden kunnen daarna het orgel zelf bespelen.

Het orgel is gekocht van de Evangelisch Lutherse Andreaskerk te Seesen am Harz in Duitsland, waar het in 1886 werd gebouwd door orgelbouwer Euler.

Het orgel is overgeplaatst, gerestaureerd en geherintoneerd door orgelmakerij Boogaard uit Rijssen. Daarbij is veel werk verricht door gemeenteleden.

### PROMOTIE

Op woensdag 14 mei jl. promoveerde de heer A.A. Tanis, lid van onze gemeente, aan de Medische Faculteit van de Erasmus Universiteit te Rotterdam, tot doctor in de medische wetenschappen. Hij verdedigde aldaar zijn proefschrift, getiteld "A 13CO<sub>2</sub> breath test for liver glycogen oxidation". (Een 13CO<sub>2</sub> ademtest ter bepaling van leverglycogeen oxidatie). Promoter was Prof. J.H.P. Wilson. Vanaf deze plaats willen wij dr. A.A. Tanis feliciteren met zijn behaalde titel. De in zijn proefschrift beschreven studies betreffen het ontwerp en het toetsen van een methode om de verbranding van leverglycogeen te kunnen volgen. Hierbij werd gebruik gemaakt van op natuurlijke wijze met 13C-verrijkte koolhydraten.

De stof suiker, vormt als glucose een energiebron in ons lichaam. Glucose wordt als glycogeen weer omgezet in die

stof (glucose) door verbranding. Deze verbranding brengt kooldioxide voort, wat weer te meten is bij de uitademing van lucht uit ons lichaam. De ademtest is bedoeld het onderscheid te vinden tussen gezonde mensen en (ernstige) leverpatiënten en vormt op zich een betrekkelijk eenvoudige onderzoeksmethode. De test dient echter wel uiterst nauwkeurig te worden uitgevoerd. Hopelijk wordt één en ander verder nader uitgewerkt voor praktische toepassing. Inmiddels werd bevestigd dat elders inmiddels onderzoek plaatsvindt in deze richting om ten behoeve van leverpatiënten te dienen.

Het nawoord bij het proefschrift besluit het navolgende: Het omgaan van onze gebrekkige kennis, de diversiteit in mensen en culturen vereist zorgvuldigheid en bescheidenheid. De bijbelse Prediker vatte het zo samen: "Aan het maken van boeken is geen einde en veel studie vermoeit het lichaam. Alles gehoord hebbende is de conclusie: Dient God en volgt Zijn geboden, want dat betaamt alle mensen".

Kerkenraad Gereformeerde  
Gemeente Vlissingen.

### VERKOPING HARDINXVELD- GIESSENDAM

D.V. 14 juni is er de jaarlijkse verkoping / rommelmarkt van de Geref. Gemeente te Hardinxveld. Opbrengst van de verkoping komt ten bate van de kerk. Vanaf 8.30 tot 14.00 uur zal weer van alles worden verkocht, zowel nieuw als gebruikt. De verkoop vindt plaats in Sliedrecht, op het industrieterrein Noord-oost kwadrant, Trapezium 50.

### ZENDINGSVOND LEIDERDORP

Op D.V. woensdag 4 juni organiseert de Zendingscommissie een zendingavond in gebouw Irene, Hoofdstraat 82 te Leiderdorp. Aanvang 19.30 uur. Mevrouw A. Paul zal ons vertellen en laten zien over haar werk in Nipsan.

### KONINKLIJKE ONDERSCHEIDING

• Op 29 april jl. ontving de heer ir. G.J.L. Zijl, lid van onze gemeente, uit handen van de minister van Financiën Hoogevorst een koninklijke onderscheiding. Hij werd benoemd tot Ridder in de orde van Oranje Nassau.

De heer Zijl heeft een progressieve loopbaan opgebouwd binnen de Nederlandse en internationale elektriciteitssector, waarbij hij zich met name heeft gericht op de aanpak en uitvoering van nieuwe technieken binnen het bedrijf en medeoprichting van nieuwe (dochter) ondernemingen. Op internationaal niveau heeft de heer Zijl een sturende rol

gespeeld in het verbeteren van de samenwerking tussen internationale netbeheerders, waardoor de marktwerking werd gestimuleerd. In deze context nam en neemt hij belangrijke bestuurszaken op binnen internationale samenwerkingsverbanden van de elektriciteitssector, zoals de Union pour la Coördination du transport de l'Electricité en de European Transmission System Operators.

Daarnaast heeft de heer Zijl zich ingezet voor maatschappelijke functies waaronder het lidmaatschap van de Raad van Toezicht van het Ziekenhuis Gelderse Vallei.

Wij willen de heer Zijl van harte feliciteren met deze onderscheiding en hem Gods onmisbare zegen toewensen.

De kerkenraad van de  
Gereformeerde Gemeente  
te Wageningen

### GEMEENTE OPHEUSDEN

De Jeugdvereniging -12 organiseert op D.V. zaterdag 14 juni van 10.00 uur tot 15.00 uur een grote verkoping op het kerkplein.

De opbrengst is bestemd voor het blindeninstituut in Zimbabwe.

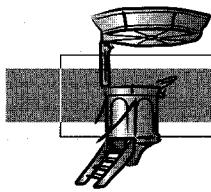
### HELPENDE HANDEN: BIJEEN- KOMST VOOR MENSEN MET EEN LICHAMELIJKE HANDICAP

D.V. zaterdag 14 juni a.s. is er een contactmiddag voor mensen met een lichamelijke handicap in één van de zalen van het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Middelburg Zuid. Aanvang 14.45 uur. Ds. J. Schipper hoopt een inleiding te houden over: Onze zorgen en noden. Belangstellenden van harte welkom.



Heb je niemand?..?  
Voor jongeren en ouderen een horend oor!!!

U kunt ons bellen:  
- op maandag-, donderdag- en vrijdagavond van 19.00 - 22.30 uur;  
- op dinsdagmorgen van 09.00 - 12.00 uur;  
- op woensdag- en zaterdagmiddag van 13.30 - 17.00 uur.



## Predikbeurten

### ZONDAG 1 JUNI 2003

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Aalst 9.30 en 14.30 uur stud. G. Beens; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 10.00 uur ds. Moerkerken en 19.00 uur ds. Kattenberg (openb. bel.); Andijk 10.00 en 16.00 uur stud. Bakker; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Axel 19.00 uur ds. J. Beens; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Benthuizen 16.30 uur ds. Paul; Berkenwoude 19.00 uur ds. Schot; Bodegraven 10.00 en 15.30 uur stud. G. Pater; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 19.15 uur ds. Zippro; Deventer 19.00 uur ds. Kleppe; Dinteloord 15.00 uur ds. De Jongste; Doetinchem 11.15 en 15.30 uur leesdienst (Meestersstraat); Dordrecht 10.00 uur (H.A.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 19.00 uur ds. Meeuse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Goes 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 14.30 uur ds. P. Mulder; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 uur (H.A.) en 15.30 uur ds. Driessen; Groningen 9.45 en 15.30 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Baaijens; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Schipper; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Schot; Leerdam 18.00 uur stud. G. Beens; Leiderdorp 19.00 uur ds. Golverdingen; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Silfhout; Marknesse 19.00 uur ds. Schipper; Meeuwen 14.30 uur ds. J. de Pater; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Middelburg-Centrum 14.30 uur ds. Neele; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.00 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. Karels; Mijdrecht 19.00 uur ds. Visscher; Naaldwijk 9.30 en 15.30 uur stud. De Heer; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur

ds. De Wit; Nieuwdorp 14.30 uur ds. Van Gelder; Nisse 9.30 en 14.30 uur stud. Terlouw; Nunspeet 15.30 uur (H.D.) ds. Kleppe; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. J. Beens; Oosterend-Texel 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Oosterland 14.30 uur ds. Brugge; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Opperdoes 10.00 uur (H.A.) ds. Bac en 18.30 uur stud. Bakker; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Poederoyen 14.30 uur ds. Melis; Puttershoek 10.00 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Rheden 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 19.00 uur ds. Clements; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur (H.A.) ds. Mol en 15.00 uur ds. Van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 9.30 en 18.30 uur ds. Hofman; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. Van Krimpen; Rotterdam-Zuidwijk 15.30 uur ds. W. Harinck; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.30 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. Zippro; Soest 9.30 uur (H.A.) en 15.00 uur ds. Visscher; Sprang Capelle 15.00 uur ds. M. Karens; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur ds. W.J. Karels; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 19.00 uur stud. De Heer; Waarde 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 11.15 (H.D.) en 18.30 uur ds. M. Karens (in de Geref. Kerk); Westkapelle 9.30 en 14.00 en 18.30 uur ds. Hakvoort; Wierden 15.00 uur ds. Schreuder; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 16.30 uur ds. Kattenberg; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zwolle 9.30 uur ds. Kleppe.

### DINSDAG 3 JUNI 2003

Andijk 19.30 uur ds. Veenendaal; Brakel 19.30 uur ds. Van Krimpen; Enkhuizen 19.30 uur stud. De Heer; Haarlem 19.30 uur ds. Van der Net; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Van Gelder; Middelburg-Centrum 19.30 uur ds. Sonneveld; Naaldwijk 19.45

uur ds. F. Mulder; Nieuwdorp 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Oosterland 19.30 uur ds. Silfhout; Oostvoorne 19.30 uur ds. J. Beens; Ouddorp 19.30 uur ds. Verweij; Poederoyen 19.30 uur ds. Van Dieren; Poortvliet 19.30 uur ds. Van Boven; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Hakvoort; Westzaan 19.30 uur ds. Schot; Zwolle 19.30 uur ds. Mondria.

### WOENSDAG 4 JUNI 2003

Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.30 uur ds. Vermeij; Berkenwoude 19.30 uur ds. Van der Net; Enter 19.30 uur ds. W. Harinck; Gorinchem 19.30 uur ds. Silfhout; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. Brugge (zendingsdienst); Hellevoetsluis 19.30 uur ds. J. de Pater; Kortgene 19.30 uur ds. Van Krimpen; Kruiningen 19.30 uur ds. J. Beens; Lisse 19.45 uur ds. Visscher; Nisse 19.30 uur ds. Van Aalst; Opheusden 19.30 uur stud. G. Pater; Poortugaal 19.30 uur ds. Hakvoort; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. J. Karels; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Melis; Rotterdam-Zuidwijk 19.45 uur ds. Zippro; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. L. Blok (bidstond P.S. Oost); Vlaardingen 19.30 uur ds. M. Karens.

### DONDERDAG 5 JUNI 2003

Bodegraven 19.30 uur stud. Bakker; Dinteloord 19.30 uur ds. P. Mulder; Genemuiden 19.30 uur stud. G. Beens; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Moens; Kampen 19.30 uur ds. M. Karens (in de Pieter Zandtschool); Melissant 19.30 uur stud. Terlouw; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Schipper; Sint Annaland 19.30 uur ds. Mondria; Stolwijk 19.30 uur ds. Sonneveld.

### VRIJDAG 6 JUNI 2003

Borssele 15.00 uur ds. Schipper (huw. bev.); Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens (ingebruikname nieuwe kerk).

### EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

#### Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar. Diensten zondag 1 juni om 10.00 uur evangelist G. Baan en 17.00 uur leesdienst.

#### Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur. Bijbelcursussen elke dinsdag vanaf 18.30 uur.

D.V. zaterdag 7 juni is er een zangmiddag in de evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier'.

Het mannenkoor 'David' uit Lisse hoopt voor u enkele liederen te zingen. Ook verlenen Sandra van Dijk (dwarsfluit) en Floris Ouweland (solist) hun medewerking.

Verder is er veel samenzang en tijd voor een meditatief woord en ontmoeting. Er zal een collecte worden gehouden voor het evangelisatiewerk in Amsterdam. Deze

zangmiddag is van 14.00 -15.30 uur. **Allen hartelijk welkom!**

Dagje Amsterdam? Kom dan ook eens naar Simon de Looier. Hartelijk welkom op dinsdag t/m zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur!

**Emmen:**

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

**Leeuwarden:**

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskerk

1; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

**Merksem:**

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

**Tilburg:**

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur evangelist H.J. van den Boogaart. U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Christelijke  
Begravenisonderneming

**Voor een verantwoorde en  
stijlvolle begrafenis**  
(geen crematies)

Begravenisverzoorgers:  
R.C. Brouwer  
G. Wegenaar

Regentesselaan 43  
3905 GT Veenendaal  
Centraal Meldnummer:  
Tel. 06 - 51504726

## Advertenties

**TE HUUR kamers voor jonge vrouw.** Nieuwe woning, vrij gelegen, Lunteren/Kootwijkerbroek. Ook voor **vakantie** te huur. 0318-461061

**Begravenisverzorging Kina**  
Begravenissen in Capelle a/d IJssel e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12. Wij verzorgen geen crematies.

**Collectebonnen  
machinaal tellen?**  
vraag demo en/of referentie  
Den Hertog 0314-341381/0548-515415

**Van** BOEKHANDEL & UITGEVERIJ  
**Horsen bv**

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN  
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels  
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)  
Theologische werken - Dagboeken  
Bijbel- en Catechismusverklaringen  
Leesboeken voor jong en oud  
Voordeelaanbiedingen  
Tweedehands en Antiquarisch  
Psalm- en Muziekboeken  
Bladmuziek (noten en klavarskribo)  
CD's en Musicassettes  
Boeken- en CD-bonnen  
Wens- en Gelegenheidskaarten

# Niet alleen 'Tegen'!

Stichting Schuilplaats geeft hulp aan mensen met psycho-sociale problemen, biedt begeleiding bij projecten voor vrijwillige terminale zorg en heeft een eigen jongerenorganisatie.

**Steun Stichting Schuilplaats  
Als u niet alleen 'Tegen' bent!**

**GIRO 1341400**

**Stichting Schuilplaats**

Postbus 7 • 3900 AA Veenendaal

Tel. (0318) 526123 • Fax: (0318) 553477

**schuilplaats**



**Stichting Schuilplaats. Van Levensbelang**

**KLASSIEKE  
ORGELS**

Hoofdealer van **Johannus,  
Eminent, Ahlborn,  
Sweelinck, enz.**

**Stolk  
orgels**

Tel.: 0180 - 31 56 52  
Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55  
Krabbenrijke, Oostpolderweg 1  
Nederhemert Noord, Kapelstraat 1  
Beesd, Veerweg 14  
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN KLASSIEK!

**De kerken zijn verdeeld, helaas... maar van Nederlands Hervormd tot Oud-Gereformeerd zijn we wel één in de hulp aan dak- en thuislozen.**

Lees hierover meer in het nieuwe blad 'Kerkelijke Ontmoeting', speciaal voor ambtsdragers.

Met onder andere daarin:

- Artikel over pastoraal werk onder dak- en thuislozen;
- Impressie waarom predikanten en gemeenteleden uit verschillende kerken zich inzetten voor Ontmoeting;
- Informatie voor de gemeenteleden.

Geïnteresseerd? We sturen u graag een exemplaar toe.

Stichting Ontmoeting  
Postbus 25110  
3001 HC Rotterdam  
tel. 010-4257677  
info@ontmoeting.org  
www.ontmoeting.org



Rabobank 3876.69.140  
Postbus 2600356



### begravenisverzorging **T. den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13  
3131 ES Vlaardingen  
**Tel. 010 - 4600509**

**TE HUUR appartement** in achterhuis van historische boerderij. 6-pers. 2-sl. kamers, wasm. aanwezig. Nog vrij wk. 30 t/m 35 omg. Scherpenzeel/Woudenberg. Tel. 033-2772557

**Jong stel met trouwplannen zoek woonruimte** in Putten, Ermelo, Garderen, Uddel of Elspeet.  
Tel. 0342-490837

**TE HUUR: ZOMERHUISJE**, 2-4 pers. Rijssen. 0458-514108.

### **Kerkenraden opgelet!**

Bij ons verkrijgbaar:  
Cassettes voor opnemen van preken t.b.v. zieken en archivering.  
incl. kleureninlegvel en sticker.  
**C90 - C95 - C100 - C105 - C110 - C120**  
Wij regelen uw vrijstelling voor Stichting De ThuisKopie

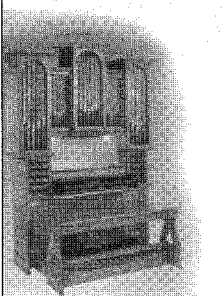


**STH Records bv**  
Drs. W. van Royenstraat 13  
3871 AN Hoevelaken  
tel. 033-2537604 / fax 033-2537624

e-mail: info@sth.nl website: www.sth.nl



Kom gerust eens langs om kennis te maken met ons uitgebreide assortiment nieuwe en gebruikte orgels, bladmuziek en cd's!



Orgelcentrum Andante  
A. van Ostadelaan 35  
Veenendaal  
0318-50 30 63  
Dealer van:  
- Johannus  
- Wesley  
- Opus  
- Sweelinck  
- Rembrandt  
- Monarke  
- Domus  
- Content  
Ruime sortering  
bladmuziek (ook klavar)  
& Muziek CD's  
Openingsuren:  
do 13.30 - 17.30  
vr 13.30 - 17.30  
& 18.30 - 21.00  
za 09.30 - 12.00  
& 13.30 - 17.00  
en volgens afspraak

DE SPECIAALIST IN HUISKORNER- EN KERKORGELS

Te huur **ruime vakantiewoning** in Zuid-Alberta, Canada, omgeving van Lethbridge.  
Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken.  
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.  
Hollands sprekend.

**RST**  
**Zorgverleners**

**KRAAMZORG**

**THUISZORG**

RST Zorgverleners.  
500 zorgverleners staan voor u klaar.  
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.  
Of wordt zelf RST Zorgverlener!  
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

**Identiteit Kwaliteit!**

**Tel (0342) 42 23 24**

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154  
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50  
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

**Boeder Scherpenzeel**

**AMBTSKLEDING**

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.  
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons  
Streepantlons ~ Overhemden ~ Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen  
Hoeden ~ Schoenen

Winkel:  
Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel  
Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

**Op afspraak - service aan huis**

**IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...**

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

**Grafgedenktekens**  
Zandee & de Kuijper

Goes: Ronde Ringbaan-West  
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40  
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66  
Industrieterrein Lansinghage  
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

**Rust en ruimte op Texel**

Tot 4 juli en vanaf 15 augustus nog beschikbaar: ruim gelegen 6/8-pers. bungalows (met wasm. en 3 slaapk.) en 4/6-persoons stacaravans (2 sl.k. en douche). Veel speelruimte.  
Bel voor de folder!

**BUNGALOWPARK**  
**De Verrassing**

**BIJENKORFWEG, OOSTEREND TEXEL**  
TELEFOON 0222-318391